

NORGES LANDBRUKSHØGSKOLE

Institutt for grønnsakdyrking, Ås

Stensiltrykk nr. 51

INF-rapport nr. 7 - 1972

Forsøk med konserverter i 1971

Av

Ottar Røeggen

Institutt for grønnsakdyrking, NLH

og

Tove Tronstad

Statens institutt for forbruksforskning

Mars 1972

NORGES LANDBRUKSHØGSKOLE  
Institutt for grønnsakdyrking, Ås

Stensiltrykk nr. 51

INF-rapport nr. 7 - 1972

Forsøk med konserverter i 1971.

Av

Ottar Røeggen

Institutt for grønnsakdyrking, NLH

og

Tove Tronstad

Statens institutt for forbruksforskning

Mars 1972

Innhold:	Side
I. Sammendrag	2
II. Innledning	3
III. Metoder og andre opplysninger	3
IV. Sortsforsøk	7
a. Resultater	7
b. Kommentarer til resultatene	15
c. Sorter som ikke holder mål eller av andre grunner ikke bør være med i videre sortsprøving.	18
d. Sorter som har vært prøvet i tre år og som kan gå ut av forsøkene	18
V. Sorter til observasjon	19
a. Resultater	19
b. Kommentarer til resultatene	25
VI. Ugrasforsøk	26

## I. Sammendrag.

En del viktige resultater blir her gitt i et kort sammendrag.

### 1. Sortsforsøket.

Bonus, Mars, Ralca, Lancet og Puget har i dette og tidligere forsøk gitt stor avling. Av disse har Bonus og Mars relativt store erter, Puget noe mindre og Ralca og Lancet har de minste ertene. Mars, Ralca og Lancet er like tidlige, Bonus 2 døgn senere enn disse og Puget 4-5 døgn senere enn Mars, Ralca og Lancet.

33 er en ny yterik multipod sort fra Charles Sharpe, men kvaliteten ser ikke ut til å holde mål.

Frizette og 4883 er to interessante småfrøede sorter. Frizette har dessuten gitt stor avling.

### 2. Observasjonsforsøket.

Av 30 sorter var tre stykker målestokksorter. 16 sorter kan sjaltes ut m.h.t. videre prøving. 11 sorter kan anbefales for videre prøving. Disse er: Comire, Cormorant, Kestrel, Nr. 4414/69, Nr. 4437/69, Nr. 4506/69, Nr. 4527/69, Nr. 4546/69, Nr. 4658/69, NZ 498 og Valiant. De nummersortene som er merket /69 er alle fra L. Dahnfeldt.

### 3. Ugrasforsøket.

Propionitril, aziprotryn og dinoseb hadde best virkning mot ugraset og ga størst avling. Propionitril er jordherbisid, mens aziprotryn er bladherbisid. Disse to midlene er foreløpig ikke godkjent brukt i konserverter her i landet.

## II. Innledning.

Denne rapporten handler om forsøk med konserverter som Institutt for grønnsakdyrking har tatt på seg i samarbeid med Institutt for næringsmiddelforskning i 1971. Forsøket omfatter et ordinært sortsforsøk med 25 sorter og 3 gjentak, et observasjonsforsøk med 30 sorter og 2 gjentak og et ugrasforsøk hvor virkningen av 6 kjemiske midler på ugrasflora og erteavling er blitt undersøkt.

Når det gjelder sortsunersøkelsene avviker disse fra tidligere års forsøk på to måter. For det første ble prøver fra ertesortene til observasjon dypfryst og kvalitetsbedømt. For det andre ble selve kvalitetsbedømmelsen denne gang utført under ledelse av forskningsassistent Tove Tronstad. Kvalitetsbedømmelsen denne gang skiller seg ut fra tidligere bedømmelser gjennom en bedre spesifisering av kvalitetsegenskapene. Et rutinert team har foretatt bedømmelsen, og poengene fra alle kvalitetsegenskapene er blitt statistisk behandlet.

Resultatene av undersøkelsene blir som før presentert i fullstendige tabeller. En vurdering av resultatene kan derfor i stor grad overlates til leseren.

Prosjektene er finansiert av Selskapet for landbrukets næringsmiddelforskning.

## III. Metoder og andre opplysninger.

Det vises til samme avsnitt i Intern melding nr. 46 og INF-informasjon nr. 5 1971 fra Institutt for næringsmiddelforskning.

Feltet: Feltet ble smittet med Rhizobiumbakterier. Feltrutene for sortsforsøket og ugrasforsøket var på 15 m<sup>2</sup> og høsterutene på 4 m<sup>2</sup>. For observasjonsforsøket var rutestørrelsene henholdsvis 7,5 m<sup>2</sup> og 3 m<sup>2</sup>.

I løpet av sesongen kunne man registrere redusert vekst (låge planter) og tidlig gulning for sortene Lancet, Mars, Kelvedon Wonder, Lark, Frivita 1647 og 9974 på et gjentak i sortsforsøket. For sistnevnte sort var årsaken for grunn jord, men for de andre er årsaken ukjent. Gravita hadde mye kveke på den ene ruten. Runik ble angrepet av en eller annen sykdom i den øvre del av planten og ble antagelig redusert noe av den grunn.

Registrering av botaniske karakterer: Skolmelengden måles fra stilkens overgang til skolmen og fram til spissen av skolmen. Karakterer som kan måles eller telles er gitt som gjennomsnitt av 30 observasjoner. Fargeangivelsene for bladverket, skolmen og ertene er som følgende:

Lg = lysegrønn

G = grønn

Mg = mørkegrønn

Mellomfarger er angitt med Lg-G og G-Mg.

**Blansjering og konservering:** Ertene blansjeres i en 18 l stor kasserolle nesten full av kokende vann. En passe stor prøvenok til prøve både for frysing og hermetisering - fylles i en blansjeringskurv, skylles godt og senkes ned i det kokende vannet. Når temperaturen har kommet over 90°C i midten av ertemassen, senkes kurven til bunnen av kaserollen og blansjeres i 3 min. Etter blansjeringen avkjøles ertene i rinnende vann. Prøven for frysing settes straks ned i hurtigdypfryseren som går på -60-70°C. Prøvene for hermetisering settes raskt ned på et kjølerom i påvente av transport til Stabbur Canning, avd. Rygge. Når alle prøvene for hermetisering var ferdige, ble det kjørt ned til Stabbur Canning, avd. Rygge hurtigst mulig hvor de straks ble falset og autoklavert.

**Kvalitetsbedømmelsen:** Forskningsassistent Tove Tronstad hadde et dommerteam på 8 personer til å foreta kvalitetsbedømmelsen. Når det gjelder kvalitetsegenskapene ren ertesmak, søthet, skinnstyrke og saftighet var prinsippet ved bedømmelsen denne: To sorter sammenlignes hver gang. Hver dommer (f.eks dommer A) fikk 6 par sorter til bedømmelse første dag, og ingen av dommerne fikk samme sort to ganger. Neste dag fikk dommer A 6 nye par sorter til bedømmelse. Også denne gangen var det, ingen av dommerne som fikk samme sort to ganger til bedømmelse, og ingen av de sortene som en dommer bedømte første dag ble bedømt neste dag av samme dommer. På den måten fikk hver dommer bedømt 24 sorter. Dette eksemplet gjelder sortsforsøket som besto av 25 sorter. Altså var det 8 sorter som ble bedømt av 7 dommere, mens resten ble bedømt av alle 8 dommerne.

Poengene er gitt etter en 7-delt skala, og tabell 1 viser hvordan kvalitetsegenskapene er spesifisert og gradert. Når det gjelder kvalitetsegenskapene, fargetype, fargestyrke,

jevnhet i farge, jevnhet i størrelse, glans og avskinning, ble disse egenskapene bedømt i en åpen bedømmelse. 1/3 av prøvene ble bedømt om gangen, men alle prøvene var tilgjengelige samtidig. Dommerne ga sine egne poeng, men bedømmelsen foregikk under åpen diskusjon.

For parvis bedømmelse ble ca. 15-20 erter for hver prøve gjort i stand til bedømmelse.

Under avsnittet IV b. "Kommentarer til resultatene" blir kvalitetsbedømmelsen nærmere omtalt.

Tabell 1. Spesifisering og gradering av kvalitetsegenskaper.

Poeng	Farge			Utseende	
	Fargetype	Fargestyrke	Jevnhet i farge	Jevnhet i størrelse	Glans
7	Gulgrønn	Meget kraftig farge	Meget jevn farge	Meget jevn størrelse	Meget glansfull
6		Kraftig farge			Glansfull
5		Litt kraftig farge	Jevn farge	Jevn størrelse	Litt glansfull
4	Grønn				
3		Litt blass, blek	Ujevn farge	Ujevn størrelse	Litt matt
2		Blass, blek			Matt
1	Grågrønn	Meget blass, blek	Meget ujevn farge	Meget ujevn størrelse	Meget matt

  

Poeng	Utseende	Smak			Tekstur	
		Ren ertesmak	Søthet	Skinnstyrke	Saftighet	
7	Ingen avskinning	Meget tydelig	Meget søt	Meget sterkt skinn	Meget saftig	
6					Saftig	
5	Svak avskinning	Tydelig	Søt	Sterkt skinn	Noe saftig	
4						
3	Tydelig avskinning	Svak	Litt søt		Noe tørr	
2					Tørr	
1	Meget tydelig avskinning	Ingen	Ikke søt	Lite sterkt skinn	Meget tørr	

IV. Sortsforsøk.

a. Resultater. Plan: 5 x 5 ballansert lattice square  
t = 25, k = 5, r = 3

Tabell 2. Avlingsresultat.

Navn	Frølev.	Pl.pr.m <sup>2</sup>	Gj.sn.T.v. ved høsting	Avling kg/daa ved T.v.110.
✓ Bonus	ASG	91	83	828
✓ Mars	ASG	85	86	745
✓ 33	CS	82	112	695
✓ Ralca	RS	89	108	681
✓ Dark Skinned Perfection	CS	87	107	659
✓ Prizette (D 929)	S&G	96	99	649
✓ Lancet	WAV	92	90	644
✓ Puget	B	83	106	642
✓ 9998	CS	98	110	631
✓ 1648	LD	94	98	626
✓ Arkel	LC	72 x 80 <sub>pl</sub>	101	601 (610)
✓ 1647	LI	92	94	595
✓ Green Arrow	HGC	73 x	97	586 (619)
✓ Kelvedon Wonder	S&G	90	108	586
Vitalette	S&G	88	104	584
✓ Frivita	SPER	86	114	551
✓ Gravita	SPER	97	103	550
✓ Neptun Multipod	SCHAF	80	109	486
✓ Freezer 70 A	CS	80	113	469
✓ Rurik	S&G	93	134 <sup>11</sup>	464
9974	CS	92	125	453
✓ Lark	ASG	89	128	423
✓ 4883	LD	91	106	410
✓ Surprise Gregory's	CS	82	108	276
✓ Surprise (GRI.K)	CS	75 <sub>xx</sub>	139	271 (317)
<i>25/12</i> Gjennomsnitt		87	107	564

F = 5,688 (\*\*(\*\* F > 1%))

L.S.D. 5% = 161

Variasjonskoeffisient 17,13

Det var ingen grunn til korrigering av feilvariasjonen.

~~4,2342~~  
4,2342

Tabell 3. Kvalitetsbedømmelse av hermetiserte erter.

Sorter	Fenderometer- Verdi	Farge			Utseende			Smak		Tekstur	
		Type	Styrke	Jevnhet	Jevnhet i størrelse	Glans	Avskinn- ning	Ren ertesmak	Søthet	Skinn- styrke	Saftig- het
Arkel	107	6,1	3,4	4,1	4,7	5,7	5,7	4,5	2,1	2,1	4,8
Bonus	113	3,0	5,0	3,1	4,9	4,6	4,7	5,3	2,4	3,8	3,1
D.S. Perfection	112	4,4	5,0	4,4	3,3	5,9	3,8	5,1	2,8	3,0	4,0
D 929 (Frizette)	103	3,0	4,0	5,1	5,3	5,7	5,7	3,3	2,4	2,5	4,4
Freezer 70 A	104	4,1	5,7	5,6	4,1	5,0	2,5	4,1	3,8	3,0	4,3
Frivita	117	5,9	4,9	5,4	5,9	6,1	7,0	4,0	2,4	2,7	3,7
Gravita	106	2,9	4,0	3,9	4,0	5,0	5,2	4,5	3,0	2,5	5,1
Green Arrow	109	5,0	4,9	3,3	3,9	3,6	6,2	5,5	3,5	3,4	5,2
Green Arrow Wonder	117	2,6	3,6	3,9	4,6	3,1	7,0	3,9	2,4	3,0	4,4
Kelvedon	98	3,7	3,6	4,6	4,0	4,4	5,2	4,4	2,6	2,4	5,3
Lancet	131	1,1	1,9	5,1	5,3	6,0	7,0	3,6	2,8	2,9	3,6
Lark	105	4,9	5,0	4,6	2,9	4,4	3,3	3,5	3,0	3,9	4,3
Mars	105	5,1	5,1	4,3	3,9	5,7	3,5	2,4	1,9	2,9	5,0
Neptun Multipod	113	3,4	4,4	3,4	4,6	3,4	3,5	4,1	2,5	2,1	4,1
Puget	107	2,4	3,3	5,3	5,4	5,9	4,8	4,0	2,2	2,4	4,1
Ralka	149	4,0	5,6	6,3	6,7	5,1	7,0	4,0	1,8	3,5	3,1
Rurik	145	1,6	2,1	5,1	6,0	5,1	6,8	2,9	2,4	4,0	3,3
Surprise	113	1,4	1,6	4,9	4,1	7,0	7,0	3,5	2,8	1,8	5,6
Surprise Greg. 's	104	3,1	5,3	5,7	4,9	4,1	4,7	5,3	3,9	3,0	4,4
Vitalette	107	2,6	3,7	4,7	3,3	6,6	7,0	4,6	2,8	3,5	5,3
Nr. 4883	113	3,1	4,9	3,4	4,4	4,1	3,3	4,0	2,8	2,4	4,0
33	98	2,7	3,9	6,4	4,6	6,1	5,2	5,1	4,5	1,9	5,4
1647	103	5,6	3,1	2,6	4,3	5,1	4,6	4,5	2,9	2,4	3,8
1648	105	4,1	6,4	6,4	6,3	5,4	6,3	5,0	2,1	3,8	3,8
9974	106	5,0	5,3	3,7	5,3	4,6	5,2	3,4	2,9	2,4	5,1
F-verdi sort		41,76**	27,74**	13,07**	13,63**	18,64**	37,90**	5,49**	3,59**	4,79**	5,25**
F-verdi dommer		1,72	1,51	1,11	3,87**	4,65**	7,62**	1,89	2,54*	1,29	9,17**

\* F > F for 5,0%      Statens institutt for forbruks-  
 \*\* F > F for 1,0%      forskning og vareundersøkelser.

Tabell 4. Kvalitetsbedømmelse av frosne erter.

Sorter	Tenderometer-		Farge		Utseende		Smak		Tekstur	
	Vendtl	Type	Styrke	Jevnhet	Glans	Avskinning	Ren	Søthet	Skinnstyrke	Søftighet
Arkel	107	4,9	5,7	3,6	6,1	5,0	4,4	2,6	3,4	4,2
Bonus	85	4,0	6,0	3,9	5,7	1,7	5,0	3,9	3,3	5,6
D.S.Perfection	96	4,0	6,4	3,0	6,1	2,7	4,2	3,7	4,4	4,8
Freezer 70 A	104	5,1	5,6	1,1	4,0	1,4	5,0	3,6	4,3	5,0
Frivita	117	5,0	5,0	3,9	5,0	5,4	3,5	1,4	3,4	3,3
Frizette (L 929)	103	4,4	4,0	3,7	6,0	5,0	4,2	3,4	3,0	4,7
Gravita	106	4,0	6,1	6,6	3,9	4,3	4,0	2,7	4,3	3,8
Green Arrow	109	5,1	5,3	2,3	6,6	5,6	4,8	3,5	4,6	4,4
Kelvedon Wonder	117	5,1	5,9	3,0	5,1	7,0	4,1	3,1	4,9	4,0
Lancet	96	4,0	6,1	5,6	6,1	6,0	4,8	4,1	3,3	5,6
Lark	131	5,7	3,1	3,0	3,9	5,9	3,7	2,0	4,4	3,0
Mars	88	4,0	7,0	6,7	4,3	3,3	5,0	4,1	3,7	5,8
Neptun Multipod	105	4,0	6,7	3,1	4,9	4,6	4,9	4,0	3,3	5,6
Puget	113	5,0	5,6	3,1	4,3	5,1	4,0	3,1	3,3	4,4
Ralca	107	3,9	4,9	4,4	5,9	4,0	4,0	3,2	3,7	4,2
Rurik	109	4,0	7,0	6,3	3,1	7,0	3,9	2,4	3,7	4,0
Surprise Greg. 's	102	1,6	2,4	2,7	2,4	7,0	4,4	3,2	3,2	4,0
Surprise Greg. 's	111	6,6	1,7	1,6	4,7	5,3	4,1	3,2	4,1	4,4
Vitalette	104	4,0	5,7	4,9	3,1	5,3	5,7	2,7	3,0	4,4
Nr. 4883	107	4,0	5,7	4,4	4,9	5,0	4,3	2,6	3,1	4,7
33	113	4,0	5,7	3,0	4,9	3,7	4,2	2,0	3,5	3,9
1647	98	5,0	4,0	4,8	4,3	3,9	4,0	3,2	3,0	4,8
1648	103	6,1	2,7	1,1	5,0	3,4	4,1	4,1	3,6	5,1
9974	105	4,0	6,6	5,4	3,9	5,4	4,4	3,1	3,0	4,7
9998	106	5,0	5,6	3,9	5,0	3,6	4,0	3,3	3,1	4,9
F-verdi for sort		63,56**	57,88**	55,24**	41,00**	48,90**	2,84**	5,79**	4,29**	6,50**
F-verdi for dommer		4,49*	1,38	2,08	6,41**	1,78	8,48**	5,29**	5,11**	9,10**

Statens institutt for forbruksforskning og vareundersøkelser \* F > F for 0,5% \*\* F > F for 1,0%

Tabell 5. Utdrag av tabellene 3 og 4 for sorter med en eller flere kvalitetsegenskaper hvor oppnådde poeng er lågere enn ønskelig.

Sorter	Fargetype 2,5 < P < 6		Fargestyrke P > 2,5		Levnet 1 farge P > 3		Glans P > 3		Avskinning P > 3		Ren eter- smak P > 3		Søthet P > 2,5		Skinsstyrke 2 < P < 4,5		Sattighet P > 3		
	H	F	H	F	H	F	H	F	H	F	H	F	H	F	H	F	H	F	
Arkel	6,1																		
Bonus																			
D.S.Perfection																			
Freezer '70 A	1,1																		
Frizette (D 929)																			
Green Arrow																			
Kelvedon Wonder																			
Lark																			
Neptun Multipod	1,1(5,7)																		
Ralka																			
Surprise	1,6	1,6																	
Surprise Greg. 's	1,4(6,6)	1,6	1,7																
1647																			
1648																			
9974																			

P = Poeng

De sortene som har fått dårlig kvalitet p.g.a. for høg tenderometerverdi er ikke tatt med i denne tabellen.



Tabell 7.

Tidlighetsdifferensiering av ertesortene ved blomstring og høsting.

Sorter	Dager fra såing til 50 % blr. ved 1.fertile nodium	Varmesum fra såing til 50 % blr. ved 1.fertile nodium	Dager til T.V. 110	Varme-sum fra såing til T.V. 110	Dager tidl.(-) eller senere (+) enn Surprise	Dager tidl. (-) eller senere (+) enn Dark Skinned Perfection
Surprise (GRI.K.)	39	403,9	65,7	685,3	± 0	- 17,7
Lark	38	389,6	66,3	692,8	+ 0,6	- 17,1
9974	38	389,6	66,7	698,0	+ 1,0	- 16,7
Rurik	38	389,6	67,0	701,9	+ 1,3	- 16,4
Kelvedon Wonder	38	389,6	68,5	716,8	+ 2,5	- 14,9
Frivita	39	403,9	69,3	724,4	+ 3,6	- 14,1
Surprise Gregory's	38	389,6	70,2	731,8	+ 4,5	- 13,2
Arkel	39	403,9	70,9	737,7	+ 5,2	- 12,5
1647	39	403,9	74,1	766,6	+ 8,4	- 9,3
Vitalette	39	403,9	75,3	778,5	+ 9,6	- 8,1
Mars	41	424,4	77,1	796,0	+11,4	- 6,3
Lancet	41	424,4	77,2	797,0	+11,5	- 6,2
Ralca	39	403,9	77,9	804,0	+12,2	- 5,5
Frizette (D 929)	42	431,4	78,6	812,4	+12,9	- 4,8
Nr. 4883	46	466,4	78,7	813,6	+13,0	- 4,7
Bonus	44	446,0	79,7	826,3	+14,0	- 3,7
Gravita	46	466,4	79,9	828,8	+14,2	- 3,5
33	47	476,1	81,7	848,7	+16,0	- 1,7
9998	48	486,3	81,9	850,8	+16,2	- 1,5
Puget	48	486,3	82,3	854,7	+16,6	- 1,1
Green Arrow	44	446,0	83,1	862,5	+17,4	- 0,3
Dark Skinned						
Perfection	47	476,1	83,4	865,5	+17,7	± 0
Neptun Multipod	49	495,4	83,6	867,4	+17,9	+ 0,2
Freezer '70A'	46	466,4	83,8	869,4	+18,1	+ 0,4
1648			88,3	907,3	+22,6	+ 4,7
Gjennomsnitt	42	431,8	76,4	793,5	-	-

Tabell 8. Botaniske karakterer. Planten og skolmen.

Sorter	Planten				Skolmen					
	Antall internodier til 1. blomst	Høyde i cm		Bladfarge	Enkle (E), doble (D), ei. multipod (M) skolmer	Farge	Buet eller rett	Butt eller spiss	Skolmelengde i cm	Antall erter pr. skolin
		Til 1. blomst	Full høyde							
Arkel	10,3	32,9	44,6	Mg	ED-D	G	B	S	9,0	6,6
Bonus	14,4	50,4	60,8	G	D-M	G	R	B	7,8	6,3
D.S. Perfection	14,8	61,4	79,6	G-Mg	E-ED	G	R	B	8,5	7,0
Frizette (D 929)	13,6	51,1	64,2	G	D	G	B	B	6,3	6,2
Freezer '70 A'	14,8	62,4	84,3	G-Mg	E-D	G-Mg	R	B	7,9	6,4
Frivita	10,0	21,1	35,3	G	D	G	B	S	8,1	6,8
Gravita	13,9	32,7	50,7	G-Mg	ED-D	G	B	S	8,6	8,3
Green Arrow	13,8	46,2	73,2	G-Mg	D	G	R	S	11,1	8,5
Kelvedon Wonder	9,6	37,2	46,4	G	ED-D	G-Mg	R	S	8,6	6,3
Lancet	12,5	37,7	56,2	G	ED-D	G	R-B	S	9,-	7,4
Lark	10,8	48,7	55,3	G	D	Lg	R	B	8,2	6,8
Mars	13,0	46,4	55,7	G-Mg	E-D	Lg-G	R	B	8,2	6,3
Neptun Multipod	16,2	56,3	69,1	Lg-G		G	B	B	7,5	5,3
Puget	14,2	48,6	63,1	G-Mg	D-DM	G	R	B	8,1	6,4
Ralca	11,4	27,2	40,0	G	D	G-Mg	B	S	8,2	7,3
Rurik	10,0	54,1	47,9	Mg	D	G	R	B	7,1	6,0
Surprise	10,2	42,8	55,3	Lg-G	E	Lg	R	B	6,9	5,6
Surprise Gregory's	10,3	54,0	96,1	Lg-G	E	Lg	R	B	7,2	6,0
Vitalette	11,7	31,4	42,3	G	D	G-Mg	B	S	8,6	7,4
Nr. 4883	13,6	34,4	51,3	G-Mg	D	G	B	B	6,1	7,0
33	14,7	49,4	64,3	G-Mg	DM-M	G	R	B	8,0	6,6
1647	10,2	29,0	36,3	G	DM-M	Mg	R-B	B	7,5	5,5
1648	15,3	58,6	78,1	G-Mg	D-DM	G	R	B	8,1	6,7
9974	10,5	33,7	42,2	G	D	G-Mg	R	B	8,2	6,7
9998	14,6	50,7	71,5	Lg	D	G	R	B	8,2	7,9
Gjennomsnitt	12,6	43,9	58,6						8,0	6,7

Tabell 9.  
Botaniske karakterer. Ertene. 1971. Sortsforsøket.

Sorter	Frø-lev	Far-ge	T.V.	Ant. gj.-tak	Størrelsesfordeling i %				
					X	E	F	M	H
Arkel	LC	G	97	1	0,5	2,3	4,2	12,8	80,3
			103	2	0,7	1,9	4,1	13,4	80,0
Bonus	ASG	G	83	3	1,8	3,9	6,4	15,4	72,5
D.S. Perfection	CS	G-Mg	91	1	2,2	3,7	5,1	11,2	77,7
				2	1,4	3,4	4,3	7,2	83,7
Frizette (D 929)	S&G	G	97	2	2,2	13,3	24,9	36,4	23,2
			103	1	1,1	8,1	22,0	41,3	27,6
Freezer '70A'	CS	G-Mg	95	1	2,0	3,6	4,6	10,2	79,7
			123	2	1,9	4,1	5,0	8,1	80,8
Frivita	SPER	G	109	2	0,7	4,0	8,9	25,1	61,3
			124	1	0,5	2,5	7,5	24,1	65,3
Gravita	SPER	G	98	1	1,3	6,5	12,1	24,2	55,9
			106	2	1,6	5,7	10,6	23,9	58,2
Green Arrow	HGC	G	81	1	2,6	9,2	13,8	23,0	51,3
			105	2	1,5	5,1	7,5	15,0	70,9
Kelvedon Wonder	S&G	G	108	3	0,7	2,0	2,7	8,8	85,9
Lancet	WAV	G	90	3	2,4	8,4	13,8	25,1	50,3
Lark	ASG	Lg	128	3	1,5	5,1	6,7	12,3	74,3
Mars	ASG	G-Mg	86	3	1,5	2,9	4,4	10,8	80,4
Neptun Multipod	SCHAF	G-Mg	102	2	1,6	4,0	6,4	14,1	74,0
			122	1	1,2	2,2	2,9	8,6	85,2
Nr. 4883	LD	G	106	3	5,4	29,8	28,7	22,9	13,3
Puget	B	G-Mg	106	3	1,0	3,0	4,4	9,9	81,6
Ralca	RS	G	108	3	1,0	2,6	4,8	16,7	75,0
Rurik	S&G	G	134	3	0,8	4,3	7,4	21,8	65,7
Surprise Greg.'s	CS	Lg	108	3	2,0	6,7	8,9	17,7	64,7
Surprise(GRI.K:)	CS	Lg	139	3	0,9	5,0	9,7	22,4	62,0
Vitalette	S&G	G	97	1	5,0	7,7	10,7	21,4	55,1
			107	2	1,4	3,9	6,5	17,4	70,7
33	CS	G-Mg	112	3	1,1	3,1	4,6	9,9	81,3
1647	LD	G	94	3	1,0	3,9	7,7	19,2	68,3
1648	LD	G	98	3	2,6	8,6	11,6	20,0	57,3
9974	CS	G	118	2	1,1	3,1	3,4	8,7	83,7
			139	1	0,7	2,0	3,3	7,2	86,8
9998	CS	G	105	2	1,4	5,6	10,0	20,5	62,4
			121	1	0,7	2,6	4,5	15,7	76,4

b. Kommentarer til resultatene.

Resultatene er samlet i tabellene 1-9 i rekkefølgen avling kvalitet, tidlighet og botaniske karakterer. Rangering av sortene er gjort alfabetisk for botaniske karakterer og for tre av tabellene over kvalitetsegenskaper. Ellers er rangeringen gjort etter oppnådde resultater, og kommentarene er som følgende:

1. Avling

Når avlingen i tabell 2 vurderes, bør en ta i betraktning at sortene Lancet, Mars, Kelvedon Wonder, Lark, Frivita, 1647 og 9974 på et gjentak hadde noe redusert vekst.

Bonus, Mars og Ralca har i to tidligere år gitt stor avling. Den nye sorten 33 fra C. Sharpe ser ut til å være en meget lovende sort avlingsmessig, men kvalitetspoengene er imidlertid betenkelig låge. 33 ligner Puget, men er tre døgn tidligere og mer multipoded. Frizette (D 929) ser ut til å være en meget interessant sort p.g.a. kombinasjonen stor avling og små erter. Kvalitetsmessig har den imidlertid ikke vært søt nok, men tar man med alle kvalitetsegenskapene, har Frizette en middels kvalitet.

2. Kvalitet

Når et nytt system skal innføre, oppstår det en del problem. Når to nye system innføres samtidig blir det enda flere problem. Før kunne FFK-rapporten trekkes sammen, forenkles og presenteres i en relativt oversiktelig form i interne meldinger. I INF-informasjonene blir rapportene med sitt fullstendige og noe uoversiktige tabellverk stående som eneste publikasjon. Når kvalitetsbedømmelsen nå er blitt bedre spesifisert og gradert, blir det enda større tallmengder å holde orden på. Når sortene ikke lenger blir rangert etter oppnådde gjennomsnittspoeng basert på at enkelte egenskaper skal veie mer enn andre, blir kvalitetspoengene slik man har dem i tabellene 3 og 4, forholdsvis uoversiktelige. For å lette oversikten og for å knytte denne kvalitetsbedømmelsen bedre til de bedømmelsene man har hatt tidligere, er tabellene 5 og 6 laget. I tabell 5 er sorter med poeng dårligere enn et visst nivå, skilt ut. I tabell 6 ser man hvilken poengsum sortene har oppnådd. Etter

oppnådd poengsum er sortene rangert. En slik rangering skaffer en viss oversikt, men den er utilstrekkelig. Riktignok går bare kvalitetsegenskaper som lar seg rangere inn i poengsummen, men alle egenskaper har fått samme vekt. Dette gir ikke noe riktig bilde av kvaliteten totalt sett. Dessuten mangler man bedømmelse av lakens klarhet.

Sammenlignet med tidligere bedømmelser synes den nye bedømmelsen å by på klare fordeler. Å bedømme to sorter mot hverandre gir større muligheter til en bedre gradering enn om mange sorter bedømmes samtidig. En bedre gradering med større skille mellom sortene kan ha sin ulempe. Dersom skillet mellom sortene blir større enn det forskjellen tilsier, er graderingen for sterk. En for sterk gradering risikerer man ikke i samme grad når mange sorter bedømmes samtidig. I dette problemet ligger kvalitetsbedømmelsens store vanskelighet.

Den nye bedømmelsesmåten har en bedre spesifisering av kvalitetsegenskapene enn den gamle metoden, og dette er avgjort en stor fordel. Fabrikkene får derved mulighet til å finne ut om en sort faller igjennom m.h.t. en spesiell egenskap.

I tabell 6 er det satt stjerner for de sortene som har fått høyest poengsum og minus for de sortene som for åenteller flere egenskaper har hatt poeng under et visst nivå. I tillegg til disse opplysningene bør man merke seg tenderometerverdiene i tabellene 3, 4 og 6. Høye tenderometerverdi virker inn på kvalitetspoengene og følgelig på rangeringen i tabell 6.

Sortene Surprise, Surprise Gregory's og Lark har i følge tabell 9 erter som er lysegrønne (Lg). Lysegrønn er kanskje ikke noen helt god betegnelse fordi det er lite av grønnfarge. En grålig tone er kanskje mer framtrædende. Problemet med å fargekarakterisere sortene avspeiler seg også i kvalitetsbedømmelsen. Lark og Surprise Gregory's har således gulgrønne erter som frosne (poeng henholdsvis 5,7 og 6,6), mens Surprise har grågrønne erter (poeng 1,6). Som hermetiserte erter har alle fått betegnelsen grågrønne (poeng 1,1 - 1,6). Disse forskjellene kan se ut som uoverensstemmelser i bedømmelsen, men antagelig har man her å gjøre med registrering av små, men viktige nyanseforskjeller. Noe lignende kan være tilfelle for jevnhet i farge for sorten Freezer 70 A. Som hermetiserte har ertene en ganske jevn farge (5,6), mens de er svært ujevne i fargen som frosne (1,1)

Den hermetiske prøven av Neptun Multipod var etter domernes mening skjemt, og lave poeng for denne sorten må derfor sees i denne sammenhengen.

### 3. Tidlighet

Antall døgn mellom sortene ved høsting kan variere fra år til år. I de tre siste åra har variasjonen tildels vært stor. Dette gjelder i særlig grad Surprise og Dark Skinned Perfection. Differansen mellom disse to sortene de tre siste åra har vært følgende:

<u>Differanse mellom Surprise og Dark Skinned Perfection</u>		
<u>År</u>	<u>Døgn</u>	<u>Varmesum</u>
1969	6,9	102
1970	12,2	142
1971	17,7	180

4,5°C har vært brukt som basistemp. i alle beregninger av varmesummen. Temperaturmålingene er tatt ved Skogsdammen de to siste åra mot Norderås ved tidligere forsøk.

Denne "vandringen" som sortene foretar seg i forhold til hverandre har vært omtalt av forfatteren før (se tidligere rapporter og meldinger). Imidlertid er forskjellen de siste åra eksakt stør. Flere andre sorter har omkring en uke i forskjell på døgn differanse ved høsting. Spørsmålet er hvilken sort man helst bør sammenligne med. Dette året burde man helst sammenligne med Dark Skinned Perfection framfor Surprise fordi avstanden fra D.S.Perfection til mange andre sorter ser ut til å variere mindre enn avstanden fra Surprise til de samme sortene.

Sort 1648 ser ut til å være for sen under våre forhold.

### 4. Botaniske karakterer

Sorter med lyse erterøtaper i konkurransen under kvalitetsbedømmelsen. Det gjelder sortene Lark, Surprise og Surprise Gregory's. Førstnevnte sort ble prøvet videre i 1971 p.g.a. stor avling i 1970. Resultatet i 1971 ble dårlig for Lark. Dermed kan denne sorten kuttet ut.

Av "multipod" sorter merker man seg Bonus, Puget, 33, 1647 og 1648. Sistnevnte sort ser imidlertid ut til å være for sen. I tillegg har den svært låge poeng for jevnhet i farge. Til tross for god skolmeansetting kan sorten neppe anbefales. Frivita ser ut til å være for låg.

c. Sorter som ikke hoder mål eller av andre grunner ikke bør være med i videre sortsprøving

Lark, Surprise Gregory's og 1648 er nevnt. Dessuten bør Freezer 70 A gå ut både p.g.a. dårlig kvalitet og p.g.a. tilstrekkelig undersøkelse. Sort 9974 ble redusert på den ene ruten p.g.a. tørke og grunn jord. Imidlertid ville ikke avlingen ha vært mer enn 500 kg/daa i gjennomsnitt på de to andre rutene. Denne sorten har noe store og lite søte erter.

d. Sorter som har vært prøvet i tre år og som kan gå ut av forsøkene.

Sortene Bonus, Green Arrow, Mars, Neptun Multipod og Ralca har vært prøvet i tre år og kan gå ut av forsøkene.

V. Sorter til observasjon.

a. Resultater

Tabell 10. Avling.

Sorter	Frø-lev.	Planter pr. m <sup>2</sup>	Gj.sn. T.V. ved høsting	Avl.kg/da ved T.V. 110
Nr. 4414/69	LD	81	92	933
Nr. 4506/69	LD	91	110	725
Nr. 4546/69 (5189)	LD	133	110	721
NZ 498	SCHAF	80	98	679
Nr. 4658/69	LD	66 x	106	620(697)
EXP 692	NK	84	118	599
Comire	ARZ	160	101	583
* Nr. 4437/69 Alfara t	LD	55 x	91	571(722)
Nr. 4478/69	LD	74 x	95	550(576)
Nr. 4527/69	LD	84	103	548
Tonka	NK	74 x	111	538(563)
* Dark Skinned Perfection	CS	81	122	536
Kestrel	HGC	86	104	536
NZ 198	SCHAF	62 x	103	525(614)
Nr. 4877/69	LD	71 x	100	508(546)
Valiant	HGC	140	97	506
Corona Imperial	S&G	91	109	480
* Lancet	WAV	48 x	104	454(630)
Viking	SCHAF	87	109	414
Vedette	CS	69 x	91	398(435)
Vitalette	S&G	73 x	114	363(383)
* Kelvedon Wonder	S&G	65 x	104	361(410)
Cormorant	HGC	84	140	356
Somette	S&G	65 x	135	346(393)
Cadet	SCHAF	81	96	344
Pestillion	RS	74 x	106	332(348)
Lilaska	CS	158	135	312
Beagle	HGC	83	140	240
Domine	HGC	67 x	102	230(256)
Surprise Gregory's	CS	61 x x	94	201(268)
Gjennomsnitt		84	108	483

F-verdi 4,29\*\* (\*\* = 1%) L.S.D. 5% 229

Variasjonskoeffisient 23,14%

3,7004

x 80 pl/m<sup>2</sup>

x x 100 — 1 —

Tabell 11. Kvalitetsbedømmelse av frosne erter. (Observasjonsforsøket)

Sorter	Farge		Utseende		Smak		Tekstur			
	Type	Styrke	Levnhet	Levnhet i størrelse	Glans	Avskinning	Ren ertesmak	Søthet	Skinnstyrke	Saffirighet
Cadet	4,0	6,0	6,5	5,2	6,7	5,8	4,4	4,2	3,0	5,6
Comire	5,3	4,0	3,0	6,0	5,2	5,8	3,7	1,6	4,0	2,7
Cormorant	4,0	6,8	4,5	5,2	6,2	5,7	5,3	2,3	4,7	2,0
Corona Imperial	3,2	1,8	2,3	5,8	6,0	6,7	3,7	3,2	3,4	4,4
D.S.Perfection	4,8	4,8	2,8	3,5	4,0	4,3	4,0	1,7	4,4	3,0
EXP 692	5,8	5,0	3,2	6,0	5,5	5,0	4,7	1,9	4,4	3,3
Kelvedon Wonder	5,2	3,2	3,3	3,3	6,0	4,7	4,9	3,8	2,6	5,3
Kestrel	4,2	6,8	4,3	4,7	5,5	3,7	4,9	2,5	5,1	4,6
Lancet	6,0	5,3	2,2	6,2	5,0	4,3	5,0	2,3	4,4	3,6
Nr. 4414/69	5,2	4,7	4,0	5,3	5,3	3,7	4,4	2,9	3,7	5,4
Nr. 4437/69	3,3	3,8	5,7	6,0	5,0	5,2	4,9	4,3	4,6	4,6
Nr. 4478/69	7,0	2,7	1,0	2,7	4,7	4,0	3,9	3,3	3,2	5,2
Nr. 4506/69	5,0	5,5	3,3	3,5	5,2	3,7	4,0	2,7	3,9	3,4
Nr. 4527/69	5,3	5,3	2,3	3,3	4,5	4,5	4,3	3,1	3,7	4,3
Nr. 4546/69	5,2	4,5	3,3	5,7	6,3	5,0	4,9	3,3	3,6	4,5
Nr. 4658/69	5,8	4,4	2,2	3,0	4,2	6,3	4,6	2,8	4,2	3,4
Nr. 4877/69	5,8	3,8	2,0	5,7	5,2	5,0	4,0	2,6	4,0	3,5
NZ 198	5,0	5,5	3,2	6,5	4,8	5,8	5,2	2,8	5,6	3,8
NZ 498	4,0	6,2	4,2	5,7	5,5	3,2	4,9	3,2	3,7	4,6
Tonka	1,0	2,0	2,3	5,1	3,3	1,4	4,0	2,9	5,2	3,5
Valiant	4,0	6,0	6,5	3,5	5,3	5,7	5,7	4,2	4,6	5,7
Vitalette	4,0	6,8	3,2	5,7	7,0	4,8	4,7	2,1	3,7	4,0
F-verdi for sort	19,21**	46,14**	34,28**	19,53**	20,29**	26,24**	2,01**	5,93**	5,25**	10,26**
F-verdi for dommer	1,53	2,36*	1,17	2,91*	6,50**	2,97*	(3,49)**	(5,52)**	(8,46)**	(9,75)**

Statens institutt for forbruksforskning  
og vareundersøkelser

\* F > F for 5,0%  
\*\* F > F for 1,0%

Tabell 12.

Tidlighetsdifferensiering av ertesortene ved blomstring og høsting.  
 Observasjonsforsøket 1971.

Sorter	Dager fra såing til 50 % blr. ved 1.fertile nodium	Varmesum fra såing til 50 % blr. ved 1.fertile nodium	Dager til T.V. 110	Varmesum fra såing til T.V. 110	Dager tidl.(-) el.senere (+) enn D.S. Perfection
Somette	40	317,3	66,2	620,3	-21,6
Beagle	40	317,3	66,3	621,3	-21,5
Lilaska	41	323,2	66,5	623,3	-21,3
Pestillion	41	323,2	68,6	643,9	-19,2
Vedette	44	352,2	69,8	655,3	-18,0
Domine	41	323,2	69,9	656,2	-17,9
Valiant	46	373,9	74,4	697,9	-13,4
Cadet	47	383,1	74,8	703,2	-13,0
Surprise Gregory's	44	352,2	75,0	705,8	-12,8
Kelvedon Wonder	47	383,1	76,7	727,6	-11,1
Corona Imperial	48	391,6	77,1	732,8	-10,7
Vitalette	51	427,9	77,6	738,9	-10,2
Viking	51	427,9	78,2	746,1	- 9,6
Cormorant	54	474,5	79,0	755,3	- 8,8
Comire	50	414,3	79,6	762,5	- 8,2
EXP 692	51	427,9	80,1	768,6	- 7,7
Tonka	53	459,6	81,9	792,3	- 5,9
Lancet	54	474,5	83,4	808,9	- 4,4
Nr. 4437/69	53	459,6	84,2	817,0	- 3,6
Kestrel	55	488,5	84,2	817,0	- 3,6
NZ 198	54	474,5	85,6	833,9	- 2,2
NZ 498	54	474,5	85,8	836,3	- 2,0
Nr. 4877/69	56	503,8	87,5	857,1	- 0,3
Dark Skinned Perfection	57	520,3	87,8	861,0	± 0
Nr. 4414/69	56	503,8	87,9	862,3	+ 0,1
Nr. 4546/69	60	565,6	90,1	884,5	+ 2,3
Nr. 4527/69	59	551,3	90,2	885,3	+ 2,4
Nr. 4658/69	58	536,5	90,6	888,6	+ 2,8
Nr. 4506/69	60	565,6	91,1	892,6	+ 3,3
Nr. 4478/69	60	565,6	97,1	947,8	+ 9,3
Gjennomsnitt	51	438,6	80,2	771,5	



Tabell 14.

Botaniske karakterer. Ertene, 1971. Observasjonsforsøket.

Sortene	Frølev.	Ant. gj.-tak	T.V.	Farge.	Størrelsesfordeling i %				
					X	E	F	M	H
Beagle	HGC	2	140	G	0	0,3	1,4	7,8	90,5
Cadet	SCHAF	1	90	G	2,5	9,3	15,6	20,9	51,7
		1	102		1,1	4,4	7,7	16,0	70,7
Comire	ARZ	1	90	G	3,5	12,6	16,6	30,2	37,2
		1	112		0,7	2,0	3,1	8,3	85,8
Cormorant	HGC	2	140	G-Mg	1,0	1,7	2,1	3,3	91,9
Corona Imperial	S&G	2	109	Lg	0,5	1,6	1,9	5,2	90,8
D.S.Perfection	CS	1	117	G-Mg	1,3	2,6	3,2	5,8	87,1
		1	126		1,0	1,7	2,0	4,4	90,9
Domine	HGC	1	98	G	2,4	6,5	8,1	13,3	69,7
		1	105		0,8	4,0	4,0	11,9	79,4
EXP 692	NK	1	104	G-Mg	0,6	1,5	2,4	0,9	94,7
		1	131		1,7	3,3	3,8	7,1	84,1
Kelvedon Wonder	S&G	2	104	G	1,7	3,0	4,5	10,1	80,7
Kestrel	HGC	1	99	G-Mg	0,6	1,8	4,1	8,8	84,8
		1	108		1,2	3,6	4,8	7,3	83,1
Lancet	WAV	1	98	G	2,3	5,2	4,8	9,0	78,7
		1	110		1,6	2,7	3,8	5,9	85,9
Lilaska	CS	2	135	Lg	1,4	14,5	26,7	34,8	22,6
Nr. 4414/69	LD	2	92	G	0,7	3,3	5,8	15,2	74,9
Nr. 4437/69	LD	2	91	G	0,8	4,1	7,4	14,4	73,3
Nr. 4478/69	LD	2	95	G	3,0	10,1	10,9	17,2	58,8
Nr. 4506/69	LD	2	110	G	1,3	3,2	5,0	11,5	79,0
Nr. 4527/69	LD	2	103	G	1,7	5,0	7,7	18,8	66,9
Nr. 4546/69	LD	2	110	G	1,0	3,8	8,7	22,6	63,8
Nr. 4658/69	LD	2	106	G	1,3	5,6	9,3	17,0	66,9
Nr. 4877/69	LD	1	89	G-Mg	2,9	11,8	14,0	19,0	52,3
		1	110		3,9	10,0	9,6	19,2	57,2
NZ 198	SCHAF	1	99	G	0,6	1,5	2,8	6,5	88,5
		1	107		0,4	0,8	2,0	5,9	90,9
NZ 498	SCHAF	1	92	G	1,0	3,4	5,4	9,5	80,7
		1	103		0,7	2,0	4,0	7,6	85,8
Pestillion	RS	2	106	Lg	2,6	8,7	7,9	16,4	64,3
Somette	S&G	2	135	Lg	0,6	3,1	7,4	20,9	68,0
Surprise Greg.'s	CS	2	94	Lg	6,2	15,6	14,0	15,6	48,6
Tonka	NK	2	111	Lg	1,8	4,9	6,9	10,2	76,2
Valiant	HGC	2	97	G	1,2	4,3	10,8	18,4	65,3
Vedette	CS	2	91	Lg	3,4	11,6	12,4	19,0	53,6
Viking	SCHAF	2	109	G-Mg	1,2	2,4	2,8	3,4	90,1
Vitalette	S&G	2	114	G	0,9	1,1	1,1	11,7	95,2

Tabell 15. Oversikt over de sortene som kan sjaltes ut fra videre undersøkelser.

Sorter	Sorter som ikke holder mål p.g.a.			
	Avling	Kvalitet	Tidlighet	Bot.karakterer (Store el.lyse erter, låge el. høge planter)
Beagle	x			x
Cadet	x			
Comire				
Cormorant				
Corona Imperial		x		xx
Domine	x			
EXP 692				x
Kestrel				
Lilaska	x			x
Nr. 4414/69				
Nr. 4437/69				
Nr. 4478/69		x	x	x
Nr. 4506/69				
Nr. 4527/69				
Nr. 4546/69				
Nr. 4658/69				
Nr. 4877/69		x		x
NZ 198				x
NZ 498				
Pestillion	x			xx
Somette				xx
Surprise Gregory's	x			x
Tonka		x		x
Valiant				
Vedette				x
Viking				x
Vitalette				x

b. Kommentarer til resultatene

Observasjonsforsøkene er enkle forsøk, en grovsil. hvor det gjelder å sjalte ut flest mulige sorter på et sikkert grunnlag og med minst mulig arbeid. På grunnlag av de resultatene man har i tabellene 10-14 gis det i tabell 15 en oversikt over de sortene som sjaltes ut. Under egenskapene avling, kvalitet, tidlighet og botaniske karakterer settes det kryss ved de sortene som sjaltes ut. For botaniske karakterer sjaltes sortene ut p.g.a. store erter hvor % H er over 90 ved T.V. 110, eller låger T.V., lyse erter, for låge planter og for høge planter. Sortene Dark Skinned Perfection, Kelvedon Wonder og Lancet reknes ikke med fordi de er målestokksorter. De sortene som ikke har fått noe kryss anbefales til videre forsøk.

## VI. Ugrasforsøket

Dette forsøket hadde 7 ledd og 3 gjentak og det ble sådd 24.5. Tabell 16 viser hvilke kjemiske midler som ble prøvet. Terbutryn, linuron, tribunil og propionitril virker som jord- og bladherbisid og de ble sprøytet på straks før spiring den 1.6. Spirene kom opp 2.6. Aziprotryn og dinoseb er selektive bladherbisider i erter og ble sprøytet på den 12.6. Ved første sprøyting den 1.6. var det bra jordåme, men overflata var tørr.

Resultatene går fram av tabellene 16 og 17. Av siste tabell ser man at det var veldig med ugras på feltet, og ved en misforståelse ble derfor kontrollrutene (usprøyte) luket. Bare det ene av jordherbisidene -propionitril- har hatt god nok virkning på ugraset. Begge bladherbisidene hadde god virkning. Det interessante her er at aziprotryn er like god som dinoseb. Dersom aziprotryn holder hva det lover her, og hvis dette midlet blir godkjent, har man to bladherbisider å velge mellom. Foruten dinoseb er det bare terbutryn (Igran) som er godkjent i erter, og terbutryn er godkjent brukt like før spiring.

I gjennomsnitt av fire forsøk utført av Statens plantevern, Ugrasbiologisk avdeling, har propionitril og aziprotryn hatt samme gode virkning mot ugraset som i dette forsøket.

Tabell 16. Forsøk med kjemiske midler mot ugras i konserverter.

Ugrasmiddel		Handels- navn	Planter pr. m <sup>2</sup>	Tendero- meter- verdi ved høsting	Avling kg/daa ved T.V. 110
Usprøyta			72	150	546
Terbutryn	150 g/daa	Igran	81	142	509
Linuron	100 "	Afalon (Linuron 50)	79	142	355
Tribunil	200 "	Tribunil	76	148	435
Propionitril	200 "	Bladex	80	135	614
Aziprotryn	300 "	Mesoranil	82	139	570
Dinoseb	75 "		80	139	526
Gjennomsnitt				142	508

F-verdi 6,33\*\* (\*\* = %) L.S.D. 5% 106

Variasjonskoeffisient 1,72

Avlingen er korrigert for feilvariasjon.

Tabell 17.

Virkingen av ugrasmidlene på plantebestanden.

Ugrasmiddel:	Antall planter pr. m2							Prosent ugrasdekke straks før høsting		
	Vassarve	Meldestokk	Då	Linben- del	Kveke	Åker- fiol	Andre	Då	Andre	I alt
Usprøyta	57	223	113	23	7	73	30	1	5	6
Terbutryn (Igran) 150 g/daa	3	3	42	1	8	31	6	50	5	55
Linuron 100 g/daa	4	4	131	0	8	50	5	87	5	92
Tribunil 200 g/daa	1	7	93	0	5	31	11	57	5	62
Propionitril 200 g/daa	2	7	18	0	8	14	10		6	6
Aziprotryn 300 g/daa	0	4	5	0	4	12	3		3	3
Dinoseb 75 g/daa	0	2	2	7	8	2	5		3	3

Sådato 24/5 Ugrastelling 25/6

Vurdering av ugrasdekket 6/8

Høsting 11/8  
Forsøksleddet usprøyta ble lukket etter ugrastellingen den 25/6

Litteratur.

- Røeggen, O. : Forsøk og forskning med konserverter 1967-1968.  
Intern melding nr. 46 fra Forskningsutvalget  
for konserver.
- Røeggen, O. : Forsøk med konserverter i 1969.  
FFK-rapport nr. 26, 1969.
- Røeggen, O. : Forsøk med konserverter i 1970.  
INF-informasjon nr. 5, 1971. Institutt for  
næringsmiddelforskning.